

Izhaja vsak pondeljek in četrtek po pooldne.
Stanje za celo leto 15 L., za pol leta 8 L., za četrt leta 4 L. Za iznosomstvo celo leto 15 L.
Na naročila brez dovoljane naročnine se ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle

Stev. 39

GORIŠKA STRAŽA

V Gorici, v pondeljek 19. maja 1924.

Let. VII.

Nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Oglast se redajo po dogovoru in se plačajo naprej.
List izdaja konzorcij GORIŠKE STRAŽE Tisk. Juch v Gorici via Morelli 16.
Uprava in uredbništvo Mameli 3 (prej Škoule).

Za dobrobit ljudstva.

Pred par dnevi se je praznovala triinštidesetletnica velike socialne okrožnice »Rerum novarum«, ki jo je izdal papež Leon XIII leta 1891. na vse narode krščanskega sveta. V tistih časih najbolj krutega kapitalističnega izkorisčanja delovnega ljudstva je vplivala okrožnica kakor revolucionarno dejanje, pred katerim so ostromeli vladajoči sloji tedanje dobe.

Leon XIII je nastopil v svoji socialni okrožnici z vso ostrino proti tlačenju delavstva in obsolil liberalno-kapitalistično državo, ki prepušča proletariat svoji usodi, branec mu celo, da se organizira. Temu nasproti je Leon XIII proglašil leta 1891. združevalno svobodo delavskih stanov in pozval delavce, naj se organizirajo.

DRŽAVA NAJ PODPIRA PREDVSEM REVEŽE.

Gospodarski liberalizem je učil, da se država in družba ne smeta nikdar vmešavati v gospodarsko življenje. Svoboda naj velja in vlaada povsed in za vse. Sloboden je kapitalist, da izkorisča delavca, svoboden delavec, da se brani. Ta svoboda je dovedla do strašnega izkorisčanja delovnih stanov, katere je puščala država brez vsake zaščite. Proti liberalnemu načelu svobode se je dvignil Leon XIII in zaklical na ves glas državam, da je njih sveta dolžnost poseti v gospodarsko življenje in pomagati revežem.

»Stan bogatinov« — pravi okrožnica — je že sam na sebi moreč in zato potrebuje manj javne zaščite. Revne monoice, ki se same od sebe ne morejo vzdržati imajo prav posebno potrebo, da dobe pomoč v zaščiti države. Iz zato mora država obrniti svoje skrb in pomoč v prvi vrsti delavcem, ki spadajo v število tihkih in revnih.

Delaveci — pravi okrožnica — se ravnotako ko bogataši resnični in živi udje družbe, oni ustvarjajo z delom svojih rok bogastvo držav in zato morajo države skrbeti za njihovo blagostanje.

Ce vzamemo iz bogate vsebine velike okrožnice samo ti dve misli, da se morajo delovni stanovi organizirati in da je dolžnost države pomagati v prvi vrsti revežem, spoznamo že globoki socialni duh, ki veje iz zgodovinske listine.

Ideje, ki jih je proglašila okrožnica narodom, so se začele širiti med delavno ljudstvo Evrope in Amerike, ustanovile so se krsč. socialne organizacije v Nemčiji, v Belijski, na Holandskem, na Francoskem, v Avstriji, Italiji in drugod, nebrj političnih, zadružnih, strokovnih in prosvetnih organizacij je zagledalo luč sveta in združilo miljone krščanskega ljudstva v boj za socialno pravico.

Tudi za nas Slovence je okrožnica »Rerum Novarum« zgodovinskega pomena. Mogočna za družna, prosvetna in politična organizacija Krekove dobe, na katero smo Sloveni ponosni, je plod velike okrožnice in zato se je danes izvlečno spominjam.

Kaj se godi po svetu?

V fašistovski stranki je izbruhnil, kakor smo zadnjice poročali, oster spor, ki je dvignil velikanski hrup po vsej Italiji. Ker so razmerite v vladajoči stranki odločilne važnosti za politično življenje cele države, je naša dolžnost, da obvestimo o dogedkih tudi čitatelje Goriške Straže.

Nezadovoljnost v stranki.

Že delj časa je bilo opazovati, da se zbira v fašistovski stranki močna skupina ljudi, ki je nezadovoljna z razmerami in zahteva, da se mora fašizem temeljito spremeniti, če neke zaigrati svoje bodočnosti. Stranka je v nevarnosti, da se popolnoma izpravi in zgubi začembu v narodu. Zato je dolžnost fašizmu, da spremeni ali revidira svoj program, svojo politiko in svoje ljudi.

Možje, ki zahtevajo ocenjevanje stranke razpolagajo z več časopisi, tako z dnevnikom »L'Impero«, »Il Nuovo Paese« in »Corriere Italiano« ter z mesecnikom »La Critica Fascista«. Na čelu gibanja stoji fašistovski poslanec iz Milana Maksim Rocca.

Katere napake fašizma napovedajo in biccijo revizionisti?

V stranki imajo premoč kapitalisti.

To je ena izmed prvih napak, katero običajno očišča vse stranke fašizmu. Delavstvo, pravijo oni, se je obrnilo z zaupanjem k fašizmu in se vpisalo na stotisoč v fašistovske strokovne zveze, ker je pričakovalo od fašizma krepko zaščito svojih stanovskih koristi. Toda prav kmalu se je izkazalo, da so gospodje kapitalisti v fašistovski stranki močnejši od delavstva. V svoji brezobzirni pozrešnosti so začeli na prav neznanem način izkorisčati in tlačiti delavce. Nizali so jim plače, jih siliči k napornemu rezurnemu delu ter jih metali za najmanjše pregreške na cesto. Vsi protesti fašistovskih delavskih zastopnikov so bili zaunanji, kapitalisti se delali in delajo, kar hočejo.

Mlad fašistovski poslanec iz Torina pravopredaje, da je celo osebno posrešovanje samega Mussolinija rečekrat brez vsakega uspeha. Kapitalisti se entijo tako močne, da prezirajo celo vojno ministarskega predsednika in izzemajo delavstvo, karor se jim zdi in poljubi.

Delaveci si ne morejo pomagati.

Prepovedano jim je stavkati in tako so zgubili iz rok zadnje in edino orodje, s katerim bi se lahko branili. V mestu Livornu so gospodarji ladješčini odpustili ravno tečni proti volji fašistovskih organizacij in brez pravega vzroka ročijo sprevilo uradnikov. Vsi protesti fašistov so bili brez uspeha. Pri tej priliki ugotavljiva fašistovsko glasilo »Il Pensiero fascista«, da so socialistične organizacije znale boljše in uspešnejše braniti delavstvo kot fašizem.

Ko so bile ladješčine in vsa druga podjetja odvisna od volje socialistične Italijanske zbornice, ga so bile stavke na dnevnem redu in

je zahtevalo delavstva dan na dan večje plače in manj dela, tedaj se je podjetnik dobro premislil, preden je le grozil z odpustom, kajti bil se je splošne stavke in vladnega pritiska in zato je popusel.

Nekoliko boljševizma bi vam bilo zopet potrebno, nespametni gospodje, delaveci bi vam morali zašesti zopet tovarne, vam groziti s sintrjo, vas ajetirati, to, vidite, ti bilo za vas potrebno».

Iz besed fašistovskega časnika vidimo jasno, kako težko in greko je današnje stanje proletarjata.

Revizionisti zahtevajo, naj prima vlada kapitaliste za vrat, ker sicer pojde delaveci zopet k socialistom, komunistom in ljudcem, kakor se to je opaža v industrijskih središčih.

Banka gospodarice v državi.

Najhujši očitek, ki ga nasejo v obraz stranki, je pa ta, da dovoljuje bankam vedno večjo oblast nad državo. Maksim Rocca svari pred nevarnostjo, da bi močna finančna sila pokupila v državi, vendar se kupiti dà: časopisje, ljudi, stranke in javno mnenje, in da bi s pridobljeno močjo in s strahovanjem vladala nato že ostalo državo.

Taka nevarnost obstoji tudi v Italiji. Vsemogučna finančna sila Italije boče postati »Banka Commerciale«, ki uživa baje podporo v vladnih krogih. Pred nedavnim časom, pravi Rocca, se je hotela n. pr. ustanoviti zveza med vsemi najmimi bankami, da bi se osmislio pogodbo od Banke Commerciale, n. je nenadoma poseglo vnes financen ministerstvo. Izšel je odlok, s katerim je vlada imenovala v upravnih zvezeh majhnih bank zaupnike Banke Commerciale, ki so seveda preprečili ves načrt.

Toda to so se prave malenkosti v primeru s težkimi obtožbami, katero dviga proti »Banki Commerciale«, »Il Nuovo Paese«. Pred nedavnim časom je ameriška veleposlaništva zveza (tako zvani trust) pokupila skoro ves petrolej Italije,

s tem da si je pridobila izključno pravico črpati iz zemlje petrolej in ga razprodajati. Tako je prislo to podzemsko bogastvo v roke ameriških kapitalistov.

Napad na ministra De Stefanija.

Pogodba, s katero so prišli Amerikaneci v posest italijanskih petrolejskih vreleev, se je izvršila s solidovanjem »Banke Commerciale«, ki je imela pri tem svoje lepe profite, minister De Stefanji je pa pogodbo v imenu vlade podpisal in tako je prisla sele z njegovim privljenjem kupčija do zaključka, »Il Paese Nuovo« pravi, da ima pogodba samo en namen, in sicer ta, da bi Italija ne mogla izkoristiti enega svojih največjih naravnih bogastev, in zato romeni in pogodba zločin zoper domovino.

Proti De Stefaniju in Banki Commerciale dviga fašistovski list tudi drugo ravnotako težko obtožbo. Italija je svoj čas sklenila z Nemčijo pogodbo, po kateri bi morala Namčija dobiti Italiji na račun vojne odškodnine 7 milijonov ton strojev za iskanje petrolejskih vreleev.

Pri odškodninском obračunu bi plačala Italija stroje po 1 liro 90 vinarjev kg. Pred par meseci je pa De Stefanji v korist »Banke Commerciale« pogodbo z Nemčijo vrnili in tako je bilo treba kupiti stroje pri podjetju »Alpinex«, ki je last »Banke Commerciale«. Za isto blago so plačali mesto 1.90 nič manj kot 4 lire 25 v. kg. »S tem je bilo narodno gospodarstvo oškodnjeno za več kot 16 milijonov lirs.

Umagane kupčije s kapitalisti.

Poleg De Stefanija so si zbrali revizionisti se drugega fašistovskega veljaka, in sicer bivšega viškega komisarja železnice Henrika Terrea. Njemu očitajo, da je za časa svojega službovanja zlorabiljno moč v umagane kupčije, on ni imel namreč samo maloga, da učeli železnice, ampak je moral v imenu vlade razprodati tudi vojni material, ki je še preostal od svetovne vojne. V ta namen se je Torre kakor pravi list »L'Impero« združil z dvema znanimi kapitalistoma Osta in Sculera, ki sta dva zaposrena plenitelja državne blagajne, nad katerima je imela policija nekoč nadzorstvo. S tem dvečekoma je sklenil Torre kakor pravi »L'Impero« slednje kupčije: pogodbo o bakru v znesku 15 milijonov lir, pogodbo o zdravilih v znesku več milijonov, pogodbo o skladisih, ki je imela znašala tudi nekaj milijonov lir. Kako so zgledale te zelo zanimiva sledenje dogodba:

Ko je neko podjetje prosilo Torre, naj prepusti njej nakup vojnega materiala, je Torre kakor trdi »Il Nuovo Paese« odgovoril: »Trdi: Material je že oddan, nekateri zadruge imajo že pogodbo v tem. Ako pa hočete vi imeti material, mi morate izročiti par milijonov lir. Kako so zgledale te zelo zanimiva sledenje dogodba:

Ko je neko podjetje prosilo Torre, naj prepusti njej nakup vojnega materiala, je Torre kakor trdi »Il Nuovo Paese« odgovoril:

Material je že oddan, nekateri zadruge imajo že pogodbo v tem.

Ako pa hočete vi imeti material, mi morate izročiti par milijonov lir, da plačam zadrugam primerno odškodnino.

Spravil je miljone v žep, in sam osebno delil odškodnino zadrugam.

Nihče drugi ni imel pri tem besede in nihče se ni smel v to vtikovati. Pri razdeljevanju denarja pa niso vsi dolili odškodnine, temveč samo nekateri. Kakor piše »Il Paese Nuovo« je dal Torre odškodnino posebno neki zadrugi bivših borcevnikov iz Aleksandrije v Piemontu, ki se je spreobrnila pred kratkim k fasizmu in podpira sedaj z vso energijo Torreja.

Predani ladješčini!

Maksim Rocca je tekom boja, ki je nastal med revizionisti in ostalimi fašisti, poslal svojem nasprotniku Farinacciemu odprt pismo, v katerem blaga javno hibe stranke, zadržljajoč dobesedno:

Ali ne veš, da so se nekaznovani oni fašistovski trgovci, ki so raznili v Brianzi (v severni Italiji) celo fašistovske zadruge samo zato, ker so jih delale konkurenco? Kako bi močel o uradnem fašizmu v Genovi, ki je dobesedno pravil gospodarjenje ladješčnic, katerih je tudi zadržljajoč dobesedno:

nogradov in zemljišč, nasajenih s trtami, ulico in število nasajenih trt. Tozadnevine prijave se morajo vlagati v notranjem delu magistratnega postopja, soba št. 34. I. nadstr. Podobno bodo morali storiti najbrže tudi vinoreci po deželi.

PRAVO NARODNO MIŠLJENJE.

Angloški ministrski predsednik Makdonald je imel pred angleškimi delavci govor, v katerem je rekel:

"Jaz sem prepričan in neupogljiv narodujak. Bil bi za svet zelo slab dan. Kadar bi vse razlike v človeštvi, ki jih je ustvarila zgodovina, vera in podnebje, izginile, kakor da jih izbrisšiš z gobo, in bi se zlile v eno samo enako telo. Narodno mišljenje ne sme biti predrust, ampak spoštovanje samega sebe in vsi tisti, ki sami sebe spoštujejo, so najbolj sposobni spoštovati druge narode".

POZDRAVI IZ TORINA.

Podpisani slovenski kraljevi karabineri v Torinu pošiljamo vsem slovenskim d-kletom, fantom in vsem domaćim iskrene pozdrave. Bog Vas živi! Lajvenčič Anton, Podraga — Strukelj Ivan, Lom — Ivan Stibilj, Uhajne — Franc Feltrin, St. Viška-gora — Bratož Anton, Podgrič — Golja Franc, Čigin — Vidic Miha, Col — Traček Alojzij, Col — Žvanut Joško, Podraga — Witežnik Franc, Hrašeč — Brajnik Rafael, Dekani — Andrej Marinšek, Brezje pri Razdrtem — Strukelj Feliks, Lom — Kenda Franc Čigin — Kačar Jožef, Idrija — Trošt Janez, Col — Hladnik Janez, Col — Ivan Mahorčič, Stjak — Pipan Franc, Planina — Marušič Peter, Sv. Mihail — Remec Alojzij, Šempas — Kobal Anton, Planina — Milan Zvokelj, Planina — Rijavec Stanislav, Grgar — Šoban Jožef, Lokavec — Kovačič Franc, Loje pri Grahowem — Milan Zvokelj, Dolenje — Anton Kobal, Planina — Parovel Rudolf, Boršt — Savli Rudolf, Čigin — Valentinčič Albin, Podbrdo.

VELIKE POVODNJI V JUGOSLAVIJI.

V Baranji, eni najplodovitejših pokrajin Jugoslavije, je po poročilih jugoslovanskih listov, 320 tisoč kvadratnih kilometrov pod vodo. Donava je pri Apatinu predela nasipe, kar pomeni nevarnost za celo Bačko.

NA CESTI NAJDEN VOZIČEK.

Mestni magistrat razglasa, da so našli na javni cesti ročni voziček. Lastnik ga proti legitimaciji lahko

glede in naučil mater, kako naj gleda. Spočetka se je branila, a radovednost jo je le zmogla in ko je gledala, se je čudila ko oče in sinji je imenoval in pojasneval kraje.

In potem so se obrnili proti severu. Tine je spet imenoval in pokazal vse posamezne hribe, zlasti pa one, po katerih je plezel. »Tam, vidite, je pa oni Veliki Zvonar, o katerem sem vam prej pravil. Le poglejte ga od blizu!«

Pogledal je oče, pogledala je mati in oba sta se zavzela: »Ža božjo voljo na to goro si lezel in na druge take! O, le zahvali Boga, da si ostal še pri življenju!«

Solnce je zašlo, gore so se izgubljale v kalni motnjavi in Cerovškovi so se vrnilii izmed množice romarjev, ki jih je bila obdana, v cerkev. Ko so odšli, je menil ta in oni med romarji:

»Takega gospoda bi pa res radi imel!«

Drugo jutro je Cerovškov gospod maševal. Ginjena sta ga gledala oče in mati in solze so ju zalile, ko ju je poleg drugih sto in sto romarjev obhajal...

(Dalje).

dobi na magistratu (ekonomski oddelek).

BOGATI AMERIKANCI.

Urad za statistiko v Washingtonu poroča, da je znašalo narodno premoženje Združenih držav severoameriških dne 31. dec. 1922 320 milijard dollarjev. Na osebo pride 2918 dollarjev. Čisto lepo premoženje.

Velika železniška nesreča.

V noči od petka na soboto se je prirodila na postaji Prestrane, prva postaja od Postojne proti Trstu, težka nesreča. Orientirni ekspreš, ki vozi iz Carigrada preko Beograda in Trsta v Pariz, je pripeljal ob 1.30 uri zjutraj mimo postaje Prestrane. Na postaji se niso pričakovali njegovega prihoda in so mislili, da je vračajoča se lokomotiva. Odkazali so mu zato tir, na katerem je stal neki tovorni vlak, namenjen proti Trstu. Eksprešni brzovlak je vsled tega treščil v tovornega. Ker je vlakovodja brzovlaka opazil nepravilnost, je začel seveda z vsemi silami zavirati. Bilo pa je že prepozno, da bi preprečil nesrečo. Kakor rečeno, eksprešni vlak je zadel ob tovornega in je vsled trčenja več vagonov bilo naravnost znečkanih, mnogi so skočili iz tira.

Pri nesreči sta našla smrt neki karabinjer in neki francoski železničar, ki sta bila v prvih vozovih brzovlaka. Stiri osebe so bile bolj ali manj težko ranjene. Med potniki brzovlaka, ki so večinoma spali, ni nobenega ranjenca. Službujoči podnačelnik postaje Prestrane, ki je pomotoma določil usodenir tir, se je takoj po nesreči ustrelil.

Ker se je nesreča dogodila na stranskem tiru, promet ni bil posebno oviran. Proti jutru se je eksprešni vlak, potem ko so odstranili pokvarjeno vagon in lokomotivo, odpeljal dalje proti Trstu, kamor je prispev okrog 9 ure zjutraj.

DAROVI.

Založnici: Vlč. g. Košir Ivan, vikar, 20. — lir; vlč. g. Černigoj Franjo 50. — lir; veler. g. Jerkič, fotograf v Gorici, 35. — lir. Vsem: Bog povrni!

LISTNICA UREDNISTVA.

M. P. Col: Za sedaj se zamenja v litero po 60 od sto samo denar, ki ga imajo naloženega v Jugoslaviji zadruge. Za privatno naloženi denar, ceprav v jugoslovanskih zavodih, dosedaj še ni nobenega odloka. Upati pa smete, da se bo tudi to doseglo.

M. R. Dol. Novski, p. Cerkno: Kakor zgoraj.

Kaj je novega na deželi?

IZ KOMNA.

Zajokali so šolski otroci komenske žole, ko jih je dne 14. t. m. povedal g. šolski voditelj Josip Strekelj, da mora sedaj zapustiti komensko šolo. Okrajni šolski svet v Sežani ga je na podlagi neosnovanih ovadov italijanskega učitelja Franceta Steinmaierja in tačasnega občinskega tajnika Piziga premestil iz štirirazredne šole v Stomaž pri Stjaku. Za šolskega voditelja v Komnu je imenovan Franc Ščuka, dosedaj voditelj v Tomaževici pri Komnu. V Tomaževico pride voditelj iz Stomaža Vitale Tomičič. Josip Strekelj je poučeval v Komnu že nad 25 let. Bil je v svoji stroki dobro podkovan in vsi Komenci s ponosom govorijo o njem. Tudi drugi Kraščevci ga imajo v dobrem spominu, ko je po skoro vseh vseh imel kot potovalni učitelj kmetijstva temeljita predavanja. Svoje globoko znanje v kmetijstvu je znal v tako poljudni obliki prednasi, da so ga povsod z zanimanjem poslušali. Njegova predavanja so velike pripomogla, da je bilo pred vojno kmetijstvo na spodnjem Krasu močno napredovalo. Josip Strekelj je bil učiteljstvu vedno drag tovariš. V sežanskem okr. šolskem svetu je ščitil in zagovarjal pravice učiteljstva skoz 25 let. Med tovariši ni imel osebnega nasprotnika, dokler niso prišli tujezdni učitelji v naše kraje. Vsakemu je znal dobro svetovati in mu pomagati. Tudi italijanskim stanovskim tovarišem je bil dober in odkrit priatelj in svetovalec. Kot zvest sin svojega naroda, kot značajen mož, ki da kaj nase — se seveda ni hotel vpisati v fašo in ker je Franco Steinmaier tajnik komenskega fašja in ker ga je po nalogu fašja neosnovano obtožil, se razume samo po sebi, da mora okrajni šol. svet ubogati fašo in odstraniti nam toliko priljubljonega Jos. Strekelja.

Kdo je g. Steinmaier v Komnu? Tajnik komenskega fašja, ki je prišel kot specialist italijančeče učil naše otroke. Za časa zadnjih državnozborskih volitev je dobil dolg dopust, da je raznašal "Novo dobo" po hišah, da je hodil od hiše do hiše in priporočil volilcem, da naj volijo državno stranko. Vozil se je v sosednje vasi in agitiral z vinom po krémah. Bila je res lepa družba njegovih sotrudnikov: finančar Geržina, Menček in kovač Frider-

ko. Vsa komenska okolica pozna Menčka in Friderikota, ki jih vozijo fantje za pustni sprevod po bližnjih vseh. Kot agitator je nastopal tudi znani "avvocato" iz Sicilije. Vspet te smešne družbe se je pokazal pri izidu volitev. Fašisti so dobili resno le 13 glasov. Med 29 za fašo oddanimi glasovi je volilo 16 goriških fašistov, katerim je začasno dodeljeni poročnik komenske milice v družbi z g. Steinmaierjem dobil vvolilne izkaznice, ki so bile s silo vzete na županstvu še po 7 ur zvečer.

IZ ČERNIČ.

Na belo nedeljo so prejeli vsi občinski svetovalci odlok, da so odstavljeni ter naznani, da je imenovan za komisarja bivši župan Lipovž. Prejemal bo 25 lir dnevno in plačane vse poti in vsako zamudo časa. Njegov oproda pa ostane še nadalje zelo priljubljeni in spoštovani, mladi g. dr. Jasnič. Vzrok razpusta obč. sveta je v tem, da je bil občinski svet razven župana Lipovž samozaveden ter ni imel do mladega Jasniča toliko spoštovanja da bi ga ubogal. Ker sta ostala z Lipovžem sama, jo bosta gotovo dobro vozila. Iz radovednosti se pa po vprašamo: za koga? Jasniča spominjam pa na to, da še ni bil predložen obč. svetu račun za preteklo leto. Zato več dela g. Jasnič, in manj besedi.

RIHEMBERK.

"Nova doba" z dne 1. maja t. l. je prinesla iz Rihemberka dopis, v katerega na popolnoma lažniv način opisuje moje družinske razmere. Da obranim čast svoje hiše, izjavljam: Nihče moja žene ni tepel, nihče ji ni trgal obleke, vse, kar piše o tem "Nova doba" je podla laž. Res je le to, da so nekateri propadli fašisti skušali zanestiti v moji družini prepir, kar se jim pa ni posrečilo. Vse zlobneže, ki skušajo s takimi nizkotnimi obrekovanji rušiti mir v moji hiši, opozarjam, da bom znal braniti svojo čast tudi pred sodiščem.

Anton Kerščan, posestnik Preserje 267.

VOLČE.

Bič, s katerim hočemo sedanji oblastniki premikasti naše avtonomne občine, ker se nočejo ukloniti, da bi bile nekake raznarodovalne postojanke, je zadev sedaj tudi našo občino. Na občinski zastop je ukinjen. Vzroki nam niso znani, bodo pač običajni kakor

pri drugih ukinjenih ali razpuščenih občinskih zastopih. Za komisarja je imenovan dr. Petelen, bivši uradnik na Hipotečnem zavodu v Gorici. Če pa mislijo gospodje, ki imajo sedaj moč v rokah, da si na tak način pribere ljubezen in spoštovanje našega ljudstva, se zelo motijo.

KAMBRESKO.

Poročati Vam moramo, da dobivamo "Gor. Stražo" zelo nereditno. Večkrat dobimo to tri številke skupaj. Upamo, da bo kanalska pošta načrivala takoj red in da bo zadostovala ta opomin. Drugače bi se morali pritožiti pri poštnem ravnateljstvu.

BILJE.

Vemo, da ne bo nič pomagalo, toda ker je prav in dobro, da pride v javnost, vam poročamo, da so tudi pri nas obglasili župana. Kakor čnemo, je že na dan volitev podprefekt Niccolotti zahteval od župana Možetiča, naj odstopi. Župan mu je mirno odvrnil: "Odstavite me!" Par dni na to je prišel v občinski urad neki uradnik v družbi s proslulim fašistom Savnigom, da bo preiskal občinsko uradovanje. Vsled tega pritiska je občinsko starostinstvo odstopilo. Za komisarja je bil imenovan g. Numis. Ker gre pa sedaj ta gospod v Kanal, je na njegovo mesto imenovan g. knejni grof Obizzi, arhivar na bivšem deželnem odboru! Ker razpuščajo oblasti občinske odbore včasih tudi radi pomembnosti arhivov, smo zdaj osrečeni. Nač arhiv bo gotovo v najboljšem redu. Če bodo s temi spremembami zadovoljni tudi občinari, še ne vemo. Najbrž ne!

VRTOJBJA.

Veselo vest vam poročamo: začeli smo zidati cerkev. Bilo je mnogo pretekanj in prepirov radi nje med občinari. Nekateri so si nakopali celo občutne stroške. Koncem vseh končev je vendar zmagala zdrava misel, da ne rabimo dveh cerkv, temveč samo eno. Radi par korakov vendar nihče ne bo zanemarjal svojih verskih dolžnosti. Bodimo zadovoljni, da dobimo vsaj eno lepo svetišče, v katerem po tolikih letih ne bomo prenašali več neprijetnosti, ki so bile zdržene s sedanjo barako. Tudi spor med dolnjim in gornjim koncem vasi se bo na ta način omilil in se bodo vresničele sanje najbolj spoštovanih očancev, da smo Vrtojbenci vsi eno.

GRAHOVO.

Uredništvo izjavlja, da dopisa v Številki z dne 15. t. m. ni pisal g. M. Kleč in tudi ni z njim v nobeni zvezi.

Uredništvo.

ČEPOVAN.

Umrla je nagle, nepričakovane smrti veleposestnica in gostilničarka gospa Frančiška Kofol. Kako je bila pokojnica med vaščani in okoličnimi spoštovana in priljubljena je dokazal njen sijajni pogreb. Mir njeni duši, preostalim naše sožalje.

MLAJSI DUHOVNIK v Istri Isče kuhanico. — Naslov pri upravi lista

LEPA PRILIKA! Na prodaj je že razbljeno poliščivo, kakor kompletna soba, šivalni stroj "Singer" in kuhinjska posoda: Via Trieste 13 (prtličje) Gorica.

RADI SELITVE je v Mirnu (na Brezgu) na prodaj nova hiša z gospodarskim poslopjem in zemljiščem. Pojasnila daje A. Ferlat v Mirnu.

LEPO VECJE KMETSKO POSESTVO, na katerem se redi 15 glav živino, z novo prizidanim hlevom in lepo enonadstropno hišo z vsem inventarjem, vse v dobrem stanu je na prodaj. Posestvo leži eno uro od mesta Kranja. Kupec naj se obrnejo na Antona Tršan, Jesenice (Gorenjsko) S. H. S.

